

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVIII KONFERENCIJA

Vilnius, 2026 m. gegužės 8 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF
mokslo specialistė Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2026

Mokslo komitetas:

dr. Mindaugas Kvietkauskas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Lina Malinauskienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylis
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
dr. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
dokt. Ignas Karnas
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
jaun. asist. dr. Andrius Žučenka
jaun. asist. Ieva Kubiliūtė
prof. dr. Pranas Šerpytis

lekt. Artūras Mackevičius
asist. dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
prof. dr. Kristina Ryliškienė
asist. dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
doc. dr. Birutė Brasiūnienė
gyd. rez. Kristina Lialytė
gyd. rez. Viktorija Mickevičiūtė
asist. dr. Dalia Krivaitienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
lekt. Mykolas Udrys
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
vyr. lekt. dr. Andrius Bleizgys
gyd. rez. Dominykas Budrys
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
dokt. gyd. rez. Ugnė Mickevičiūtė
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigita Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Austėja Zubauskaitė
Giedrė Zdanavičiūtė
Arshia Tabassum Abdul Rahman
Ieva Jankūnaitė
Gabija Balčiūnaitė
Gabrielė Gudelytė
Marija Šarnauskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gabrielė Jurytė
Kornelija Klinkaitė
Nursat Gazizov
Sofija Šestak
Mindaugas Smetaninas
Deimantė Šerniūtė
Eva Kriaučiūnaitė
Edas Leščinskis
Agata Bruzgul
Erika Vaitkutė
Ugnė Mickutė

Gabija Mūraitė
Augustė Melaikaitė
Artemij Morozov
Raminta Kastecakaitė
Gustė Šuliauskaitė
Karolina Karneckaitė
Eglė Žulpaitė
Sylvia Rogoža
Gabrielė Jonauskaitė
Agnė Vasiulytė
Rūta Uksaitė
Roman Blinov
Marija Sarafinaitė
Eglė Valčiukaitė
Paulė Kergytė
Milda Černytė
Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Greta Ramonaitė

Silvija Černiauskaitė
Danial Heidar
Edgaras Zaboras
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Achila Kasandra Lunkė
Meda Petrylaitė
Ernestas Gulbickis
Radvilė Kadytė
Julija Šnipaitytė
Smiltė Vaišvilaitė
Evelina Dakševičiūtė
Alicija Šavareikaitė
Elinga Inčirauskaitė
Milda Eleonora Griciūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišek Bogdzevič

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2026

© Vilniaus universitetas, 2026

AORTOS STENOZĖS PROGRESAVIMO BIOMARKERIAI: UŽDEGIMO, KALCIFIKACIJOS IR MIOKARDO REMODELIACIJOS KLINIKINĖ REIKŠMĖ

Autorė. Polina ZAGZINA, V kursas.

Vadovas. Prof. dr. Pranas ŠERPYTIS, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Širdies ir kraujagyslių ligų klinika; Med. m. dr. Rokas ŠERPYTIS, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Širdies ir kraujagyslių ligų klinika.

Tikslas. Apibendrinti naujausius literatūros duomenis apie aortos stenozės progresavimo biomarkerius ir įvertinti jų reikšmę ligos aktyvumui, progresavimo greičiui, miokardo pažeidimo išsivystymui bei klinicinei rizikai nustatyti.

Metodai. Atlikta aprašomoji literatūros apžvalga. Literatūros paieška vykdyta PubMed, Web of Science Core Collection ir Scopus duomenų bazėse. Analizuoti 2020–2026 m. publikuoti straipsniai ir Europos gairės iš aukšto poveikio recenzuojamų mokslinių žurnalų. Literatūros šaltiniai buvo sistemingai atrinkti atsižvelgiant į jų aktualumą pagrindinėms aortos stenozės patogenezės sąms – uždegimui, kalcifikacijai ir miokardo remodeliacijai. Vertinta biomarkerių sąsaja su hemodinaminiu aortos stenozės progresavimu, vožtuvo kalcifikacija, kairiojo skilvelio pažeida, fibrozės požymiais ir nepalankiomis klinikinėmis baigtimis.

Rezultatai. Remiantis literatūros analize, perspektyviausi aortos stenozės aktyvumo biomarkeriai yra siejami su vožtuvo kalcifikacijos patofiziologiniais procesais. Didžiausią prognostinę vertę turi lipoproteinas(a) ir oksiduoti fosfolipidai, kurie siejami su greitesniu aortos vožtuvo kalcifikacijos didėjimu ir spartesniu transvožtuvinio greičio bei slėgio gradiento didėjimu. Uždegimo žymenys, tokie kaip C reaktyvusis baltymas, atspindi sisteminį uždegimą, tačiau dėl mažo specifiškumo nėra pakankami individualiai progresavimo prognozei. Tuo tarpu citokinų profiliai gali būti naudingi kaip papildomi uždegiminės veiklos žymenys, padedantys geriau įvertinti ligos eigą. Miokardo remodeliacijos biomarkeriai, ypač BNP, NT-proBNP ir didelio jautrumo troponinai, geriau atspindi ne paties vožtuvo siaurėjimo greitį, bet kairiojo skilvelio perkrovą, fibrozę, subklinikinę dekomensaciją ir didesnę nepalankių klinikinių įvykių riziką. Nustatyta, kad vieno biomarkerio nepakanka, todėl didžiausią klinikinę vertę turi kompleksinis vertinimas, apimantis laboratorinius rodiklius, echokardiografinius parametrus ir pažangius vaizdinimo metodus.

Išvados. Aortos stenozės progresavimas yra heterogeniškas procesas, todėl jo prognozė turi remtis ne vien echokardiografiniais parametrais. Lp(a) ir su kalcifikacija susiję žymenys geriausiai atspindi aortos stenozės aktyvumą, o natriuretiniai peptidai ir troponinai – miokardo atsaką bei klinikinę riziką. Šiuolaikinė kryptis – standartizuoti, kompleksiniu vertinimu pagrįsti ir prospektyviai patvirtinti prognostiniai modeliai, kurie leistų anksčiau identifikuoti didelės rizikos pacientus, individualizuoti jų stebėseną ir tiksliau parinkti intervencijos laiką.

Raktažodžiai. Aortos stenozė; biomarkeriai; lipoproteinas(a); kalcifikacija; miokardo remodeliacija.